

TUDI PRAZNINA GOVORI

ROBERT PETKOVŠEK

Politika, vredna svojega imena, mora imeti pred očmi vprašanje: Kaj storiti, da bi rodovi jutri imeli polnejše življenje, zlasti v kulturnem in duhovnem smislu. Na tej poti v prihodnost si je Evropska unija zastavila dve temeljni smernici, zapisani v *Listini o temeljnih pravicah*: spoštovanje človekovega dostojanstva in spoštovanje raznolikosti kultur, tradicij in nacionalnih identitet. Brez ponižnosti se v istem dokumentu pohvali, da so temeljne vrednote - človekovo dostojanstvo, svoboda, enakopravnost in solidarnost - del njene „duhovne in moralne dediščine“. A ko bi bilo treba opredeliti, kaj pomeni izraz „duhovna in moralna dediščina“, so nekateri krogi storili vse, da beseda „krščanstvo“ v dokument ni bila sprejeta, čeprav že otroci vedo to, o čemer priča vsa evropska kultura - od filozofije do arhitekture -, da je krščanstvo poleg antične Grčije in Rima temeljni vir evropskega humanizma.

Evropa, vzeta v njenem najplemenitejšem smislu, ni nastala iz nič. Naredile so jo ideje, ki ne „padajo z neba“, ampak so sad pravega humusa, prizadevnih iskanj in poglobljanj, miselnih napetosti in celo vojn. Ideje odpirajo pot v prihodnost; brez idej pa človek še danes ni razvil do tiste polnosti, do katere se je razvil v krščanstvu. To je skozi svojo dvatisočletno zgodovino navdihovalo največje pričevalce bratske ljubezni, kakor so mati Terezija, Maksimiljan Kolbe, Vincencij Pavelski, Frančišek Asiški in brez številna množica drugih, ki so vsak na svoj način in v svojem času bili najbolj pristen izraz evangelijskega duha. Krščanstvo resda ni vselej živelo evangelija v njegovi čistosti, a v boju znotraj krščanskega občestva, s svetom in samim seboj so mnogi osvojili evangelijsko pristanost. V veliko pomoč evangeliju so vsi, ki so kritični do izkrivljenih oblik evangelija; nihče pa svetu ne more ponuditi neče-

sa lepšega, kakor je ljudomilost Boga, ki se je razodela v evangeliju. To je dediščina, iz katere danes človeštvo črpa najbolj plemenite vrednote.

In kakšno dediščino bo svet danes zapustil jutrišnjim rodovom? Ob križu se znova burijo evropski duhovi. Eni za, drugi proti - to ni slabo, to je dobro. Novembra 2009 je Evropsko sodišče Italijo kaznovalo na pritožbo gospe Lautsi, priseljenke iz Finske, češ da križ v šolskih prostorih žali čustva njenih otrok. Odločitvi Evropskega sodišča se je uprla malodane vsa Italija, uradno pa je Italijo podprlo enaindvajset držav članic Sveta Evrope. Evropsko sodišče takšnega uradnega nasprotovanja še ni doživelo. Natalija Ginzburg, pisateljica, nekoč glas Komunistične partije Italije, nam pomaga razumeti, kaj je začutila Italija ob tem vdoru v njeno kulturo, ki ne zaostaja za drugimi evropskimi: „Križ ne vodi k nikakršni diskriminaciji; je tiha podoba krščanske revolucije, ki je razširila idejo o enakosti vseh ljudi po svetu; predstavlja vsakogar, ker pred Kristusom ni bilo nikogar, ki bi učil, da so vsi ljudje enaki: bratje in sestre, bogati in ubogi, verni in neverni, pogani in judje, črni in beli.“ Križ ni samo simbol religije, ampak tudi bratstva, solidarnosti, ljubezni in strpnosti. O strpnosti pa je pisatelj Eliot pronicljivo zapisal: „Samo krščanska kultura je lahko ustvarila takega Voltaira ali Nietzscheja.“ Najbolj ostrima kritikoma krščanstva sredi krščanskega sveta pred stoletji niso bile odvzete niti besede niti ideje. Ne nazadnje se je ateizem razvil sredi krščanskega sveta. Salman Rushdie pa je danes zaradi svoje kritike islama obsojen na smrt in se ne more vrniti na svoj dom.

Italijanska zgodba se te dni ponavlja v Sloveniji. V prostorih župnišča, ki jih je po ugodni ceni najela občina, naj bi župnik s sten odstranil križe. Župnik ne verjame, da se bodo otroci pod križem spreobračali, kakor ni čudežnih spreobrnjenj v sedmih državah Evropske unije, ki imajo križ v svoji zastavi. Žalostna pa je nestrpnost, s katero nekateri ne nehalo ponavljati besed o škodljivem vplivu Cerkve in križa, pred katerimi je „treba otroke zavarovati“.

Stene je treba sprazniti, da bodo vsem prijazne! A tudi prazne stene niso tiho. Govorijo o notranji praznini, o zgodovinski nekulturi, o tem, da živimo v času „zlagane zgodovine“ (Alain Besançon). Resnično nasilne so prav prazne stene, ki otroka polnijo z najbolj nevarnim strupom: z nihilizmom, z občutkom, da je življenje prazno, brez pričakovanih, življenja nevedno. V ta prazen prostor začenjajo vdirati noči čarovnic in strahov, ki se jih je človeštvo tako težko rešilo.

Človek v svoji enkratnosti zasluži vse spoštovanje. A brez evangelijskega izročila, znotraj katerega se je razvila ideja človekovega dostojanstva, tudi humanizem nima prihodnosti, na njegovo mesto pa bo vdrlo novo barbarstvo.

(Po Družini)

Sodišče potrdilo sporazum

Ustavno sodišče je zavrnilo predlog skupne opozicijskih poslancev, da bi se začasno zadržalo izvajanje arbitražnega sporazuma med Slovenijo in Hrvaško. Sodišče je sklep sprejelo soglasno. Pri sprejemanju odločitve so sodelovali predsednik sodišča Jože Tratnik in sodniki Mitja Deisinger, Marta Klampfer, Miroslav Mozetič, Ernest Petrič, Jasna Pogačar in Jan Zobec.

Zahteva za začasno zadržanje izvajanja arbitražnega sporazuma je bila del zahteve po ustavni presoji sporazuma, ki jo je v začetku avgusta vložila skupina 37 opozicijskih poslancev iz SDS, SNS in SLS. Po njihovem mnenju je namreč zakon o ratifikaciji sporazuma neustaven, saj bi razsodba arbitražnega sodišča lahko odstopila od mejne črte med Slovenijo in Hrvaško, kakor je določena v temeljni ustavni listini in bi bila torej rešitev, do katere bi pripeljal arbitražni sporazum, protustavna.

Prav tako v opoziciji menijo, da bi ustavno sodišče moralo zadržati izvajanje sporazuma, saj se bodo določila sporazuma tako ali tako začela izvajati šele po podpisu pristopne po-

godbe Hrvaške z EU čez kako leto.

Vlada pa je na drugi strani menila, da bi začasno zadržanje izvajanja zakona o ratifikaciji arbitražnega sporazuma imelo „težko popravljive škodljive posledice za položaj Slovenije v mednarodnih odnosih“.

V SDS v odzivu, objavljenem na spletni strani stranke, obžalujejo, da ustavno sodišče ni začasno zadržalo izvajanja arbitražnega sporazuma, saj zadržanje izpodbijanega sporazuma ne bi povzročilo nobenih škodljivih posledic za Slovenijo. Ravno obratno, če bi ustavno sodišče ugotovilo njegovo neskladnost z ustavo, bi imel državni zbor možnost, da bi zagotovil pogoje za ustavno skladno ratifikacijo, so prepričani v največji opozicijski stranki.

Sporazum sta sicer obe državi že ratificirali, še vedno pa ni prišlo do izmenjave diplomatskih not, s čimer bi arbitražni sporazum postal tudi mednarodnopravno zavezujoč za obe državi. V ozadju naj bi bili predvsem zapleti glede enostranskih izjav obeh držav, kar zdaj pravniki na obeh straneh meje rešujejo.

Grobišče tudi v Lešah

Pod vodstvom službe za vojna grobišča ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je bilo minuli teden na Lešah nad Prevaljami opravljeno sondiranje prikrita grobišča. Rezultati so presenetili preiskovalce, saj so pričakovali blizu sto trupel, glede na preiskave pa bi jih lahko bilo okoli 700. Grobišče je zdaj uradno potrjeno.

Preiskovalci so sondiranje izvedli s pomočjo izvajalca, podjetja Raj iz Vojnika, pri sondiranju pa so bili prisotni tudi kriminalisti Policijske uprave Slovenj Gradec, državni tožilec slovenjgraškega okrožnega državnega tožilstva in predstavniki Koroškega pokrajinskega muzeja.

S sondiranjem so začeli v bližini tam že postavljenega znamenja in že takoj našli posmrtni ostanke ljudi, ki pa so bili tja verjetno preneseni ob poplavah v letu 1992, je povedal Štrovs. Zato so iskali naprej in napravili vrsto sond v dolžini okoli 30 metrov. Ugotovili so, da so v vseh sondah v razdalji 21 metrov

posmrtni ostanke ljudi. Grobišče je bilo nato preiskano in sondirano v celoti, preiskovalci pa so ugotovili, da gre za jamo, dolgo 21 metrov in široko okoli tri metre, ki je v celoti zapolnjena s trupli pobitih ljudi.

Na najdenih posmrtnih ostankih so ugotovili poškodbe z nekim orodjem, nekaj je tudi strelnih poškodb, vidi se tudi, da so bile žrtve pred ubojem zvezane z rokami na hrbtu in da so bile verjetno pobite v klečečem položaju, pojasnjuje Štrovs. Gre za precej veliko število trupel, preiskovalci predvidevajo, da bi dejansko lahko bilo zakopanih okoli 700 trupel, kolikor jih po pričevanjih omenjajo tudi domačini. Po pričanju očitvidca in nekaterih drugih domačinov, ki so jih spraševali o okoliščinah po boju, so konec maja 1945 na to območje pripeljali 19 kamionov ljudi. Kamioni so

se ustavili v vasi, potem pa so žrtve gnali v gozd in jih predvidoma na preiskanem mestu pobili, je pojasnil Štrovs.

Žrtve so, kot je pokazalo sondiranje, civilisti obeh spolov. Po zbranih pričevanjih gre verjetno za skupino Avstrijcev, ki so jih enote VDV oz. Knoja konec vojne aretirale na sedanjem avstrijskem Koroškem in odpeljale s sabo na območje Slovenije. Gre tudi za druge domačine, verjetno premožnejše, ki so se znašli na spiskih Ozne in so bili aretirani in nameščeni na ravninskem gradu in ponekod drugje, potem pa so jih odpeljali na Leše in tam pobili, pravi vodja službe za vojna grobišča.

Karitas osnovnošolcem

Slovenska Karitas je izvedla akcijo pomoči osnovnošolcem. Večji del pomoči je bil razdeljen v obliki paketov šolskih potrebščin. V sodelovanju z založbami so 812 osnovnošolcem podarili delovne zvezke, je dejal generalni tajnik Slovenske Karitas Imre Jerebic.

Poleg paketov šolskih potrebščin v vrednosti 25 evrov je Karitas v primeru večjih potreb pomagal s plačilom položnic v vrednosti do 80 evrov na otroka. Po podatkih Karitasa se je število osnovnošolcev, ki so letos dobili pomoč, glede na lani povečalo za 25 odstotkov, skupna uporabljena sredstva za pomoč pa so do septembra znašala več kot 315.000 evrov.

Večina sredstev je bila zagotovljena z dobrodelno akcijo Otroci nas potrebujejo, v kateri so zbrali 131.000 evrov.

Uporabili so tudi 80.000 evrov sredstev pridobljenih na razpisu Fundacije invalidskih in humanitarnih organizacije, založbe so v obliki delovnih zvezkov prispevale 36.738 evrov, preostanek pa so v materialu ali denarnih sredstvih zbirale škofijske Karitas.

Socialna delavka Škofijske Karitas Ljubljana Alenka Petek je dejala, da pri Karitas že skoraj dve desetletji poteka akcija pomoči pri nakupu delovnih zvezkov in šolskih potrebščin, predvsem v zadnjih dveh letih pa opažajo znaten porast prosilcev, predvsem tistih, ki potrebujejo izdatnejšo pomoč.

VTISI IZ SLOVENIJE

45. dnevi Draga 2010

„Za uspeh velikih načrtov sta potrebna vera v smisel in prijateljstva med izvajalci.“

(Od našega dopisnika)

Kot je nekdo od organizatorjev rekel, ustanovitelji Drage v takratnih letih morda niso imeli pred očmi dolgoletnost teh dnevov, a dejstvo je, da je letošnja 45. verzija pokazala kar močno življenjsko moč.

Letošnji motto, ki je natisnjen in obešen za predavateljsko mizo, je prispevala dr. Katica Cukjati. Če upoštevamo ravno dolgoletnost Drage, ga prav lahko obrnemo na te študijske dneve: prijateljstvo je močno tako med organizatorji (vodstvu Društva slovenskih izobražencev), kot tudi med številnimi prisotnimi, ki se užalostijo ob odhodu v večnost vsakega običajnega udeleženca, in se razveselijo ob srečanju novih, tudi mlajših generacij.

Prvo predavanje je bilo v petek, 3. septembra. Ravno odnose med generacijami je obravnavala okrogla miza, pri kateri so sedeli dr. Hektor Jogan, dr. Damjan Paulin, Julija Berdon, Neža Kravos (hči Marjana Kravosa, ki je pred leti obiskal Argentino, sama

pa je preživela več mesecev na tukumanski srednji šoli) in prof. Joži Peterlin. V izvajanjih naj bi prišla na dan neresna zmevnanja, konflikti in problemi vključevanja mladih v manjšinske ustanove, vendar naj teh ne bi bilo. Nekateri domači poslušalci pa so mnenja, da nihče ni bil pripravljen kaj več drezati po razpokah strukture primorske manjšine.

Naslednji dan je bila analiza situacije manjšine na Koroškem ob 90-letnici plebiscita, po katerem je Avstriji pripadel del Koroške. Situacijsko sliko so podali dr. Zdravko Inzko (zgodovinsko-politično stanje), dr. Karel Hren (gospodarsko), dr. Jože Marketz (versko) in dr. Janko Zerzer (kulturno). Kljub že znani ugotovitvi, da število Slovencev na Koroškem upada, je imel vsak svoj pogled na to upadanje. In tako je ob ugotovitvi, da se udeležba dvojezičnega pouka v odstotkih viša, je druga plat pokazala, da to višanje ni zaradi tolikšnega porasta slovenskega življa ali njegove zavednosti, pač pa vpisa nemško govorečih, ki se zavedajo prednosti znanja še enega deželnega jezika.

Korošci v Dragi: dr. Jože Marketz, dr. Janko Zerzer, moderator časnikiar Ivo Jevnikar, dr. Karel Hren, dr. Zdravko Inzko.

V debati se je oglasilo mlado dekle, ki je iz osebne izkušnje povedala, da se mladi na Primorskem med seboj še nekako pogovarjajo v slovenščini in se imajo za Slovence, medtem ko se mladi Korošci praktično ne pogovarjajo v slovenščini ter se predstavljajo kot slovenski Avstrijci ali celo za dvojezične Avstrijce.

V nedeljo je po maši, ki jo je daroval škofov vikar za Slovence msgr. Oskar Simčič, spregovorila dr. Mateja Pevec Rozman na temo Etika in sodobni človek - kaj vodi v srečno življenje?

V nedeljo popoldan je zaključek, običajno tudi višek vsakoletne Drage. Za letos je bil povabljen pisatelj Drago Jančar, ki je govoril o Pisatelju med umetnostjo in angažmajem, o prepletanju (ali ne) njihove ustvarjalnosti in družbene vpetosti, spomnil na pomembno družbeno vlogo književnikov v slovenski zgodovini, tudi pretekli, vprašal pa se je, ali v demokraciji in kapitalizmu res ni več prostora za angažma.

Kot vedno, je Draga veliko več kot pa poslušanje govorov in diskutiranje. Je srečanje, pogovor, navezovanje stikov in pa tudi pričevanje o nekdanjem in današnjem prizadevanju iskanja rešitev problemov in tegob slovenskega naroda. Pa tudi izražanje veselja ob spoznavanju svetlih točk. Tako svetlih, kot je bil svetel letošnji šotor: stene namreč niso bile platne, pač pa z velikimi prosojnimi okni ali celo stenami, kakršna je bila tista za predavatelji in jo je krasila zunanja naravna scenografija dreva in zelene grmičevja.

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Marsikateri opazovalec se sprašuje, če ima vlada prave svetovalce. Oziroma, zakaj si predsedniška dvojica ne pusti, da bi jima svetovali resni strokovnjaki. Kirchnerja sta tako poglobljena v napadalno taktiko, da ne opazita, da s tem sama sebi delata škodo.

Kako strašna slepota je človeka ... poje Prešeren. To bi lahko naslovili tudi na bivšega predsednika. Vidi zapreko, pa se slepo zaletava vanjo, namesto da bi jo obšel. Sedanja vlada zavzema stališče, da so vseh njihovih težav krive nasprotne medijske korporacije, kjer prvo mesto zavzema multimedijski Clarin. Proti njemu je naperjena vsa vladna fronta in v tem boju se izzivljajo vsi kirchneristični strategji z bivšim predsednikom na čelu. Nestor Kirchner, ki stalno naroča javnomnenjske ankete, da bi videl, kako mu sreča kaže za prihodnje volitve, pa ne vidi, da druge ankete kažejo, da je dandanes največja skrb normalnega Argentina pomanjkanje varnosti. Količkrat smo že pisali o ropih, ubojih in ugrabitvah. Koliko smrti je že letos zahtevala kriminalna poplava, katere najbolj zvaneči način je zadnje čase rop po odhodu iz bank. Res je, da televizija, radio in časopisje te dogodke postavijo pod povečevalno steklo, kot bi bilo edino, kar se dogaja v državi. A mimo medijskega pretiravanja, je to najbolj boleča točka trenutne vsakdanjosti. V poslanski zbornici je opozicija hotela temu posvetiti posebno zasedanje, saj je kar nekaj predlogov, ki so jih pripravili strokovnjaki posameznih strank. A prav prvo zasedanje za ta problem je odpadlo, ker so ga vladni poslanci po naročilu Kirchnerja bojkotirali. Ali bivši predsednik ne spozna, da s tem izgubi več glasov, kot pa jih pridobi z besnimi napadi na Clarin?

Glasovi, samo glasovi, to je edina njegova skrb. Stvar pa ni enostavna. Kirchner se zadeva, da mu ne kaže preveč dobro. Zadnje nedeljo so imeli lokalne (županske) volitve v dveh predelih. V provinci Santiago del Estero je prepričljivo zmagala stranka guvernerja (Gerardo Zamora), ki je eden redkih radikalov, ki še prisega na kirchnerizem. A v Córdobi, v mestu Marcos Juárez, je zmagala radikalna stranka, dve kirchneristični listi pa sta pristali na petem in šestem mestu. To precej jasno kaže na položaj v državi: kirchnerizem je trdno zasidran v majhnih provinciah, a zelo nazaduje v največjih volilnih okrožjih (Córdoba, Santa Fe, prestolno mesto Buenos Aires ...). Zato strategji predvidevajo, da bi moral vladni kandidat (ali kandidatinja, kakor bo nanese) v

provinci Buenos Aires porabiti vsaj 45% glasov, da bi zmagal v prvem krogu. V drugem krogu o vladni zmagi ni govora. Zato Kirchner že pripravlja poseben volilni zakon za provinco, kjer naj bi lahko razni kandidati za guvernerja vsi imeli istega predsedniškega kandidata (njega, seveda). To pa seveda ne gre v račune Scioliu, ki zase želi še eno guvernersko dobo, niti mogočnim županom predmestja, ki se tudi bojijo za svoja „graščinska posestva“. In Scioli ima zadnjo besedo v spremembi omenjenega zakona. Si bo končno upal napraviti konec svoji petolizni poslušnosti?

Tudi na drugem bregu.

Sicer pa to hlastanje po glasovih ni le skrb vlade; v opoziciji je položaj podoben, le da je stanje še bolj kaotično. Razpršenost raznih strank, skupin in struj sega v neskončnost. Radikalni se sicer približujejo socializmom v iskanju močnega nastopa leve, a zraven ni podpredsednika Cobosa, niti Elise Carrió, ki vedno igra na lastne note. Še huje je v upornem peronizmu, kjer se za predsedniško kandidato bori kar štirje veljaki. Pa tudi tukaj niso razlike samo v osebnih ambicijah. Tudi ko gre za ideološke temelje pride do razlik. Sicer v parlamentu eni in drugi skušajo nastopati soglasno, s čimer pa ne utišajo notranjih razlik. Družji jih samo nasprotovanje Kirchnerju in namen, da ga spravijo z oblasti. In tam se neha njihovo soglasje.

Vsaj na kratko bi omenili še nekaj zanimivosti. Najprej, da je predsednik vrhovnega sodišča Ricardo Lorenzetti javno pozval vlado in družbo, naj ne nosijo pred sodišča političnih zapletov. Sodniki imajo že tako preveč dela, ki se znatno poveča, ker razni posegi vlade vodijo v nenehna tekanja na sodišča. - Industrija je v polnem razmahu. Raste pa predvsem, ker jo za sabo vleče „brazilska lokomotiva“. Obe državi sta tesno povezani, in če Brazilija napreduje je končno to dobro tudi za Argentino. A na obzorju je kar nekaj oblačkov, zaradi pomanjkanja investicij v argentinski industriji. - In končno, argentinske klavnice in frigorifiki so zašli v krizo. Rastoče domače cene nižajo uporabo mesa med prebivalstvom, državni tajnik za notranjo trgovino (Guillermo Moreno) pa je povzročil pravi kaos in padec v izvozu. S tem je bila živinoreja prizadeta in število glav goveje živine vztrajno pada. Deloviti je prenehalo že 25 frigorifikov, ostali pa delujejo le z 60% obratnosti. Zakaj naj stvari delujejo enostavno, če se jih lahko komplicira.

Med odmorom: Gregor in Miriam Batagelj, ga. Pinica Breclj, dr. Bernard Špacapan, Aleš in Marjan Breclj.

Tudi Boris Pahor v Dragi

Študijskih dni se je udeležil tudi pisatelj Boris Pahor. Posebej se je oglašil ob predavanju Draga Jančarja, kateremu je pritrdil in opozoril predvsem, da slovenska država v Evropi ni nikoli skušala predstaviti trpljenja Slovencev pod fašizmom in italijanskih vojnih zločinov oziroma, kako je slovenski narod skozi zgodovino preživel na podlagi svojega književnega bogastva. Pozabilo se je tudi na nacionalnost, niti v slovenski himni niso omenjeni Slovenci, glavina slovenskih pesnikov in pisateljev je tudi ostala gluha na vprašanje položaja Slovencev zunaj meja Slovenije, zato mora angažma priti v današnjo slovensko zavest in družbo, ki je gnila, je dejal Pahor.

Razstava rokopisov

V Narodni galeriji v Ljubljani so pozornost tokrat posvetili slovenski rokopisni dediščini. Odprli so razstavo Manuscripta, na kateri je bilo mogoče občudovati 35 iluminiranih rokopisov in fragmente treh rokopisov, ki jih je avtorica razstave Nataša Golob izbrala kot najlepše in najpomembnejše iz rokopisne zbirke NUK.

Kot je na novinarski konferenci dejala direktorica Narodne galerije Barbara Jaki, je knjižno slikarstvo del naše likovne kulture, zato z največjimi dosežki sodi v razstveni program galerije. Izbrani rokopisi so nastali v obdobju od poznega 9. do zgodnjega 16. stoletja. Razstava je po njenih besedah plod sodelovanja Narodne galerije, ljubljanske Filozofske fakultete ter Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK).

Dekan Filozofske fakultete Valentin Bucik je spomnil, da je Ljubljana letos nosilka laskavega naziva Svetovna prestolnica knjige in da celotno dogajanje „sodi v kontekst zgodbe o knjigi“.

Vodja rokopisne zbirke NUK Marijan Rupert je pojasnil, da razstavljeno gradivo sodi med prve primerke, ki so prišli v fonde Licejske knjižnice. Večino jih je knjižnica

pridobila ob t.i. sekularizaciji, v času gospodarskih in verskih reform cesarja Jožefa II., ki je ukinil samostane t.i. mediativnih redov na Slovenskem.

NUK hrani večinoma gradivo iz samostanov tedanje dežele Kranjske - Stične, Kostanjevice in Pleterij, hranijo pa še redke primerke iz drugih samostanov, tudi iz Žič, ki po svojem izvoru sodijo v avstrijski Gradec, ki je bil center tedanje dežele Štajerske. Precej primerkov prihaja tudi iz fondov dveh znamenitih Slovencev in bibliofilov - Žige Zoisa in Jerneja Kopitarja.

Na razstavi predstavljeni rokopisi po besedah Golobove kažejo podobo celotne srednjeveške Evrope. Izpostavila je rokopise, nastale v samostanu Stična v poznem 12. stoletju, ko se je tam izoblikovala rokopisna delavnica, ki jo zaznamuje specifičen slog, in rokopise iz samostana Žiče, kjer se je v poznem 14. pa do sredine 15. stoletja izoblikovala spet svoja slogovna usmeritev.

Poleg tega so se v NUK ohranili sijajni rokopisi, nastali v dvornih delavnicah, ki so ustvarjale za najvišjo posvetno in cerkveno aristokracijo, denimo za Matijo Korvina, Friderika III. Habsburžana ali Karla IV. Luksemburžana.

SLOVENCİ V ARGENTINI

SKA

Slovenska stvarnost ...

... dvajset let po samostojnosti. To je naslov predavanja, ki ga je dr. Katica Cukjati imela v Slov. hiši 31. julija, pod okriljem SKA. Podnaslov bi mogel biti: vtisi z obiska v Sloveniji 2010, v primerjavi s prvimi obiski (1. leta 1971, in pozneje „še velikokrat“). Vtisi seveda niso znanstvenega značaja, je poudarila predavateljica že na začetku. A so vsekakor zanimiva opazovanja, ki v glavnem potrjujejo vesti, ki jih prinašajo, recimo, „naši“ mediji, matični in zdovski.

Ob prvih obiskih, še pod Titom, impakt „krasote slovenskih pokrajin“. V tem jo razumemo, to je skoraj neizbežno, meni se je isto dogodilo. „Podoba raja!“ Ampak življenje obarvano drugače: „sivo, mrko, neprijazno. Občutek strahu in političnega pritiska...“ Mladina je izražala „vulgarnost in surovost“, prodajalke nič prijazne, ljudje slabo oblečeni.

Temu je sledil kompulziven nakupovalni turizem v sosednji Italijo in Avstrijo.

A ta negativna podoba nikakor ni v nasprotju s poznejšo nostalgijo po Titovi Jugoslaviji. Ljudje smo pač tako nastrojeni. „Todo tiempo pasado fue mejor“. Iz tega vidika je „pravi čudež, da smo doživeli samostojno Slovenijo“, tako Katica. A vemo: komunisti je res niso hoteli, a njihov blok je padal kot domine - in Sloveniji ni preostalo drugega kot iti na svoje.

Znano je, da se je proces demokratizacije začel na kulturnem področju - posebno med pisatelji, - nadaljeval se je na gospodarskem in šele potem na političnem polju. Pri teh spremembah je imela važno vlogo Cerkev; „tista tiha, skrivnostna sila, katere so se komunisti upravičeno bali ...“ Povedala je doživetje iz Polhovega Gradca, takoj po osamosvojitvi, ko so vaščani obnavljali zapuščeno kapelo: nepopisno veselje in navdušenje, kot ob zarji novih časov. (Seveda, P. Gradec, domobransko naselje, pol stoletja kaznovano, ker se je prvo uprlo nasilju OF. Justin Stanovnik mu je postavil - simbolno - spomenik.

Zdaj pa zarja svobode! Kako ne bi bili navdušeni!)

Nato je ga. Katica prešla na vtise iz zadnjih obiskov. 2008 in letošnjem. „Slovenija je brez dvoma postala napredna država“, je pribila. Ta skoraj neverjeten napredek je treba pripisati pridnosti, odgovornosti in delavnosti Slovencev. A vzporedno s tem se je povečal prepad med revnimi in bogatimi. Omenila je tudi stanovanjsko krizo.

V primerjavi z Argentino, so v Sloveniji res na boljšem kar se tiče varnosti, urejenosti, odgovornosti, snage, a „možnosti za napredek še zdaleč niso take kot tukaj“, tako dobesedno Katica. (Sam bi pripomnil: res, a trenutno posebno za tiste, ki so pri političnih koritih. S poštenim delom pa danes ne prideš daleč.)

Končno še vprašanje, zakaj v Sloveniji skoraj nepretrgoma vlada kontinuiteta. Mi smo namreč živeli v utopičnem upanju, da ko bo padel režim, bo komunizma konec. Narod se bo prebudil iz morastih sanj in zadihal svobodno, obsodil bo genocid, strahovlado, enobejevske laži, odpravil bo privilegije - in seveda, volil bo pomladne stranke. Naše razočaranje je bilo veliko.

Ga. Katica je navedla šest razlogov, zakaj da ljudje volijo leve opcije.

- Bivši komunisti imajo v rokah kapital in, kot vemo, je denar sveta vladar.
- Delavci so bili v prejšnjem sistemu socialno bolje zavarovani - z manj odgovornostmi.
- Intelektualci so večinoma levo usmerjeni.
- Mnogo obrtnikov je prej dobro služilo na črno; danes plačujejo davke.
- Mediji so v rokah kontinuitete. Le-ti ustvarjajo javno mnenje.
- Potomci partizanov, tudi praktični katoličani, so prepričani o pravilnosti NOB.

In še tale trditev: „Če bi Slovenija ne bila v Evropski uniji, bi sedanje stanje pod levičarsko vlado postalo neznosno“. Zelo kategorično, a vredno premisleka. In da povprečen Slovenec nima neke načelne drže, vrti se po vetru. Pa da je tam tudi doma nekaznovanost (impunidad), prav kot v Argentini.

Vprašanje je padlo o evharističnem kongresu. Ja, bilo je čudovito lepo. A danes ne moremo več trditi, da smo Slovenci Marijin narod. Vernost sploh ni več samoumevna. Tudi verska praksa je zelo padla.

Ta prvi letošnji kulturni večer SKA je bil dobro obiskan; ge. Katici smo hvaležni zanj.

vir

Romanje v Lurdes

Argentinski Lurd je v predmestju Buenos Airesa, ki se imenuje Santos Lugares (sveti kraji). Sredi XVIII. stoletja so se tu naselili frančiškani, ki so obdelovali zemljo, da bi dobili denar za varstvo Božjega groba v Jeruzalemu, v Sveti deželi. Čeprav je predmestje danes naseljeno in o nekdanjih kmetijah ni ne duha ne sluha, je ostalo ime. Tu so kasneje pozidali skromno kapelico, leta 1914 pa so začeli zidati današnje svetišče, ki naj bi bila kopija lurške bazilike v Franciji. Ob cerkvi je votlina z Marijinim kipom. Leto 1925 so darovali prvo mašo v kripti. Veličastna bazilika Naše Lurške Gospe pa še danes ni popolnoma dokončana.

Slovenci romamo v Lurdes vsako leto na tretjo nedeljo v avgustu, letos 15. avgusta prav na prazniku Marijinega vnebovzetja. Vsa pobožnost je bila to pot v zgornji cerkvi. Rožni venec je molil Franci Korošec. Sledile so pete litanije Matere Božje z blagoslovom. Po mogočni baziliki je odmevalo ljudsko petje, ki ga je vodila priložnostna pevska skupina s pevovodjem Andrejem Selanom. Na orgle je petje spremljal Janez Žnidar.

Sveto mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode, somaševala sta dr. Mirko Gogala in g. Marjan Bečan, ki je tudi pridigal. Pri homiliji je med drugimi govoril tudi o blaženemu Lojzetu Grozdetu. Njegovo podobico pa so vsi romarji prejeli ob vstopu v svetišče. Sveto mašo je vodil Janez Filipič. Prvo berilo je bral inž. Tone Kastelic, drugo pa gospa Marija Sušnik Mehle. Pred sv. mašo je bila priložnost za spoved. Veliko rojakov je prijelo zakrament sprave in sveto obhajilo.

Ob koncu smo počastili Marijo s pesmijo „Marija skoz’ življenje“ in ji obljubili, da jo bomo vsak dan čistili ter se prihodnje leto vrnili na božjo pot v argentinski Lurd.

m.

SLOVENCİ PO SVETU

Umrl je salezijanec Ivan Dobršek

V Hamiltonu v Kanadi je 22. avgusta 2010 umrl slovenski duhovnik salezijanec Ivan Dobršek. V Gospodu je zaspal le nekaj dni pred svojim 99-im rojstnim dnem. Večino svojega življenja in duhovniškega služenja je posvetil slovenskim rojakom po svetu.

Rodil se je v Zagrebu, večino mladosti preživel v okolici Šentjerneja, na Rakovniku se je najprej šolal za krojača, prve zaobljube pa je izpovedal leta 1938

na Radni. Večino življenja je preživel v tujini. Kot je povedal sedanjí župnik pri svetem Gregoriju Velikem, Drago Gačnik, je Ivan Dobršek med Slovence v Hamilton prišel decembra leta 1970. Pred tem je deloval v Italiji, več let med begunci v različnih taboriščih, nazadnje pa med gojenci salezijanskega zavoda na Opčinah pri Trstu.

V Hamiltonu se je z navdušenjem in mnogimi

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Ljubezen do Slovenije

Zelo razveseljivo je, da o tej ljubezni do Slovenije, pišejo in govorijo mnogi naši mladi, ki so v tem primeru prejeli naravno življenje v Argentini. Oni niso rojeni v Sloveniji, a jo imajo kakor za svojo domovino. Poznajo jo samo po pripovedovanju staršev, učiteljev in drugih. Nekateri so Slovenijo obiskali in to že večkrat. Prepričali so se, da je vse res in še več, kot so ji o njej in njenih lepotah, pripovedovali. Vse drugače je osebno doživetje, kot, če o tem bereš ali ti drugi povedo.

Slovenijo imajo kot za njih domovino. Temu čutenju in mišljenju se imajo gotovo zahvaliti najprej svojim staršem, ki so to čutenje prenesli na svoje otroke. Pri tem delu so staršem pomagali še učitelji in drugi dobri ljudje. Vsi so imeli radi Slovenijo in njene prebivalce.

Mladi so to sprejeli kakor 4. božjo zapoved, ki nam naroča, naj ljubimo vse, kar nam je Bog dal. Ljubijo Boga in za Njim so prvi starši in potem Slovenija, kjer bi normalno morali uživati lepoto.

Vse priznanje gre staršem, ki so to svojo nalogo sto odstotno izvršili. Poleg vseh ostalih, pa se to razširi tudi na tiste, ki so jim sledili in so jih v marsičem dobrem tudi posnemali. Tu pride v poštev jezik, ki bi ga mnogi radi znali, kajti znati en jezik več, je to velika dobrina.

Veliko smo staršem dolžni tudi za slovensko petje, ki je kakor naša osebna izkaznica. Od njih smo prejeli tudi vero in še mnogo drugih stvari.

Oni niso imeli denarja, da bi nam odšteli doto. A dali so nam večje in stalnejše dobrine, za katere smo jim dolžni zahvalo.

Ljubezen do Slovenije je gotovo ena tistih dobrin. Dokler jo bomo ljubili, bomo lahko tudi ponosni na starše in na to, da smo Slovenci ali njihovi nasledniki.

Naša kri ni plava, ampak rdeča in ta barva je znak ljubezni do vsega, kar je božje delo.

talenti vključil v življenje slovenske cerkvene skupnosti in veliko pozornosti namenjal tudi kulturnim dejavnostim: vodil je pevski zbor, pisal igre in jih tudi pripravljaj - učil otroke. Pod njegovim vodstvom se je razmahnilo delo slovenske župnijske šole, v kateri je tudi on sprva poučeval in jo ustanovil.

Posebno skrb je namenjal prihajajočim slovenskim družinam in temu, da so se vključile v življenje župnije sv. Gregorija Velikega. To je vodil do leta 1978. Do leta 2008 je živel v župnišču, skrbel za bolne in starejše farane, s katerimi je ohranjal redne stike. Zadnji dve leti življenja, ko so ga moči počasi zapuščale, je preživel v domu za starejše „Clarion“ v Hamiltonu. To je v delu, kjer živi večina Slovencev in ti so ga pogosto obiskovali.

Rajnega duhovnika so v torek, 24. avgusta, pripeljali

v cerkev, kjer so se rojaki od njega v velikem številu poslovili. Prav tako v sredo, 25. avgusta, pri pogrebu, ki je bil ob 10h dopoldne. Pokopali so ga namreč na pol ure oddaljenem pokopališču Gate of Heaven, na slovenskem delu, kjer že počiva pokojni sobrat Stanko Ceglar in več drugih slovenskih rojakov. K pogrebu je prišel tudi krajevni škof, predstavniki kanadske salezijanske province, salezijanci in lazaristi iz Toronta in Marjan Lamovšek, kot inšpektorjev predstavnik iz Slovenije.

Pokojni Ivan Dobršek sebe nikoli ni postavljaj v ospredje, bil je zelo natančen in redoljuben, ga je še opisaj Drago Gačnik. Imenujejo ga duhovni oče župnije. Med tem ko so drugi duhovniki gradili stavbo, se je on posvečaj utrjevanju skupnosti in skupnega dela ter povezanosti družin z župnijo.

PAPEŽ GOVORI

Mladi potrebujejo vrednote

Po svoji vrnitvi v Castel Gandolfo je papež Benedikt XVI. nagovoril zbrane vernike pred molitvijo angelovega čaščenja. Poudaril je, da mladi za svoje življenje potrebujejo razumen temelj vrednot. Temu v sodobnem času nasprotuje „neodločna kultura, ki se ne ozira na temeljne vrednote in življenjska vodila“, na katerih bi lahko osnovali svojo življenjsko pot.

Papež je za razvoj vernosti pri mladih posebej poudaril pomen družbe. Kot je dejaj, „nihče ni otok, še posebej ne kristjan, ki v Cerkvi odkriva lepoto medsebojno podeljene in skupaj izpričane vere“.

Benedikt XVI. je nato zbranim vernikom na kratko predstavil svojo poslanico, ki je izšla pred nekaj dnevi, namenjeno mladim vsega sveta za 26. svetovni dan mladih, ki bo čez manj kot eno leto v Madridu. Po papeževih besedah mora Evropa ponovno odkriti svoje krščanske korenine, saj današnja močna laicistična miselnost skuša izgnati Boga iz življenja ljudi in celotne družbe in želi ustvariti paradiž brez stvarnika. Svet brez njega pa bi bil, meni sveti oče, „pravi pekel“.

Družba je zrasla na temeljih evangelija, je poudaril papež in pri tem izpostavil besede, kot so človekovo dostojanstvo, solidarnost, delo in družina.

BARILOCHE

Odmevi z občnega zbora

Delovanje v okviru Slovenskega planinskega društva je zelo razgibano, čeprav nismo stalno prisotni na straneh Svobodne Slovenije. Celotno letno sliko pa smo dobili iz poročila na občnem zboru za dobo 2009-2010. Iz njega povzemamo podatke, ki so priča naših naporov:

Tretjega maja lanskega leta smo

s Hrvati, smo vse prijatelje in uradne predstavnike Bariloške skupnosti pogostili v Stanu. Prav lepa hvala vsem za pomoč!

Sedemindvajsetega junija je potekal v Stanu redni letni občni zbor.

Zaradi izbruha prašičje gripe, je lani „Fiesta de las Colectividades“ bila sredi meseca avgusta (običajno je začetek julija). Sodelovali smo s štantom in plesno skupino „Lastovka“. Posebna zahvala vsem, ki so pomagali pri tem prazniku! (Čez osemdeset oseb smo našli!)

Med petindvajsetim in sedemindvajsetim avgustom smo gostovali Oktet Suha in Trio Lipusch s Koroške. Poklonili so nam lep glasbeni večer v dvorani Fast. Na predvečer koncerta smo jih pogostili z večerjo v Club de Caza y Pesca kjer je imel kratek nastop Trio Lipusch.

Srednješolski tečaj je skupno s tečajem ABC po slovensko dvanajsetega septembra priredil večer s predavanjem arh. Andreja Duha „Mil quinientos años de historia eslovena - Tisoč petsto let slovenske zgodovine“, z željo posredovanja slovenske zgodovine in kulture širšemu krogu ljudi.

Dvajsetega septembra so učitelji in učenci šole Jakoba Aljaža, tečaja ABC po slovensko in srednješolskega tečaja, organizirali praznovanje ob 50. letnici našega župnika Branka Jana in ob 25. letnici njegovega mašniškega posvečenja. Pripravili so zelo prijeten prizorček in kosilo. Vsem prav lepa hvala!

Slabo vreme ob koncu zimske sezone je preprečilo potek Slovenskih smučarskih tekem, ki so bile predvidene za četrtega oktobra. Dvajsetega novembra nas je obiskal Mariborski pomožni škof, Anton Stres, ki je bil nekaj dni zatem imenovan za nadškofo v Ljubljani. Organizirali smo večerjo v Stanu in ga pogostili.

Osemindvajsetega novembra so učitelji in učenci tečaja ABC po slovensko pripravili lep večer v Stanu s predstavo prizora „Gorjančev Pavlek“, povzetega po povesti Mirka Kunčiča. Presenetili so nas z zelo lepo pripravljeno igro, z dobrim nastopom in odlično izgovorjavo vseh nastopajočih. Čestitke vsem, ki so pri tem sodelovali!

Devetindvajsetega novem-

bra so učitelji in učenci osnovne šole Jakoba Aljaža pripravili zelo prisrčen božični prizorček ob zaključku šolskega leta. Nato so vse prisotne pogostili.

Sestega decembra je Sv. Miklavž skupaj s svojim spremstvom angelov in parkeljnov obdaroval otroke v Stanu.

V spomin 59. obletnice društva je bil, dvajsetega in enaindvajsetega marca, vzpon na Cerro Capilla. Tokrat so udeleženci pridno delali na stezi z motorkami; odstranili so veliko padlih dreves, razširili zgornji del steze in jo na novo zaznamovali z gorskimi markacijami.

V teku šolskega leta je obiskovalo slovenski pouk 48 učencev in profesorjev. V Osnovni šoli Jakoba Aljaža so pod vodstvom ga. Danice Jerovšek Mavrič poučevale z njo še: Lojzka Mehle Črnak, Veronika Vivot Bertancelj, Eli Montia Razingera, Alenka Arnšek, Anka Golob Drajzibner, Marija Arnšek Kočar, Anica Arnšek Magister (poleg razreda poučuje tudi Petje), Klavdija Kambič in Ivan Kočar.

Srednješolski tečaj dr. Vojko Arko je vodil dr. Stane Žužek, ki je poučeval skupaj s 5 profesorji (podroben seznam in poročilo že objavljeno). Tečaj ABC... po slovensko je vodila Terezka Marn Žužek, ki je tudi poučevala skupaj z Evo Smersu Hernández, Vesno Mežnar Frissone in Marijo

Božični prizor šole Jakoba Aljaža

Osojnik López in občasno Mirijam Župančič Rodríguez.

Osnovna šola J. Aljaža je zabeležila še naslednje prireditve, poleg sodelovanja pri že omenjeni društveni dejavnosti: izlet v naravo ob začetku šolskega leta na kmetijo družine Črnak, izdelava butaric za cvetno nedeljo, meseca maja - Marijin mesec s pesmijo in molitvijo vse sobote meseca, praznovanje dneva državnosti 25. junija ter septembra Slomškova prireditve z nastopom vseh otrok šole.

Zaključuje se še eno leto dela. Veliko se je naredilo, seveda bi se lahko še več! Tako imamo pred seboj možnost, da vsi skupaj pomagamo, da društvo bolj zaživi; treba je novih idej, ampak potem te tudi uresničiti!

Na rednem letnem občnem zboru SPD 26. junija 2010 je bilo izvoljenih 5 novih odbornikov in dva namestnika. Na prvi redni seji upravnega odbora je bil sestavljen sledeči Upravni odbor:

Predsednik, Milan Magister ml.; podpredsednik, Peter Drajzibner; tajnica, Klavdija Kambič; namestnica tajnice, Alenka Arnšek; blagajnik, Marjan Grohar; namestnik blagajnika, Ivan Kočar; odborniki: Matjaž Jerman, Marjan Mavrič, Milenka Razingera, Blaž Razingera; namestnici odbornikov: Marta Malovrh Jerman in Veronika Razingera Grohar. Nadzorni odbor: Ciril Markež, Anica Arnšek Magister ter namestnik: Janez Drajzibner.

ZGLED VOLJE IN VZTRAJNOSTI

Slovenski košarkar - gluh od rojstva

Ko je Miha Zupan dodal „piko na i“ dragoceni slovenski zmagi proti Hrvaški reprezentanci, v tretjem dnevu svetovnega prvenstva košarke v Turčiji, so mu soigralci čestitali. Ti objemi niso bili samo nagrada za njegovih osem točk in štiri odskočke. Zupan, krilni center ekipe, ni bil samo junak tekme ...

Zupan je slovenski košarkar, ki je gluh od rojstva. Njegova kariera ni bila enostavna. Moral je premostiti veliko ovir, da je lahko branil slovenske barve v svetovnem prvenstvu.

Slušalci in to, da zna brati ustnice, so omogočili, da se je bolj vključil v igro. „Ta nagrada je zgodba o premagovanju“, je povedal Zupan po srečanju. Zgodba, ki se je začela, ko je kot otrok obiskoval posebne šole in se učil brati ustnice. Spominja se na napor in boj, ki sta mu pomagala pri premagovanju, ko je začel igrati košarko pri 14. letih. Prej je že poskusil z nogometom in z odbojko. A profesor ga je spodbujal naj poskusi še košarko, potem ko je zrasel 20 cm. na leto in pol. Odkril je, da je v košarki dober. Kmalu je bil najboljši v slovenski reprezentanci gluhih. Od tam je pa naredil velike korake, da je prišel do poklicnega igralca.

Miha Zupan je živel s slušalkami, ki so povečale bližnje zvoke in utišale daljine. Ti majhni koščki informacij in branje ustnic so olajšali komunikacijo zunaj tira. Pri usposabljanju in tekmah jih ni uporabljal v strahu, da ne bi padli ali se zlomili. Končno je našel način, ki ga sedaj razlikuje v vsaki tekmi: tesen trak za lase. S tem je naredil velik preskok v karieri. V igri se je bolj vključil ... odkril je svet, ki ga do takrat ni mogel čutiti. To je pripomoglo, da se je še boljše izrazil z žogo v rokah.

Igral je pri Slovanu in Olimpiji. V letu 2007 je postal prvi gluhi igralec košarke, ki je igral v Evroligi. ... Potem je prišel še klic iz slovenske reprezentance, na kar se čuti zelo ponosnega.

V Turčiji je prvič nastopil v veliki tekmi. Prej je samo sodeloval pri predtekmovanjih; manjkal mu je še en korak. S 27 let in 2,05 m, je dober predah za redne igralce, kot sta Slokar in Vidmar. V tekmi proti Hrvaški je pribil dve trojice, v „najtoplejših“ trenutkih srečanja.

Tehnologija mu vedno bolj pomaga, ker so se slušni aparati zelo razvili. Vseeno, Miha še naprej bere ustnice. To mu da prednost, saj trenerja „sliši“, čeprav je veliko hrupa okoli. Zupan se ne boji izzivov. Zadnjo sezono je igral v manjši ekipi v Grčiji, pravkar pa je podpisal za Spartak iz Petrograda.

Soigralci so mu poenostavili integracijo. Navijači ga imajo radi. Poročen je in ima enega sina. „Vedno sem se boril. V svojem življenju in v košarki“, pravi Zupan. Proti Hrvaški, in nato proti Avstraliji, je po vsakem zadetku stisnil pesti. Bile so točke z veliko zgodovino v ozadju.

DRUŽINA IN DRUŽBA

Vse je zdravje

Pravkar me je po telefonu poklicala ženska iz nekega zasebnega podjetja in me povabila, da pridem v njihovo ordinacijo, kjer mi bodo z neko posebno napravo pregledali vse notranje organe in ugotovili kakšno morebitno bolezen in jo potem tudi „zdravili“. Seveda je treba to tudi kar pošteno plačati. Prav lepo sem se ji zahvalila in ji kar naravnost povedala, da je zame to eno samo veliko služenje denarja na račun naivnih ljudi.

Zdaj pa razmišljam, da je verjetno še kar precej ljudi, ki v takšne ponudbe verjamejo in jim nasedejo. Raje dajo denar za nekaj takega, kot da bi si prizadevali za boljše medsebojne odnose in za svojo osebnostno rast. Človek, ki je v sebi zadovoljen, ki zna najti smisel v vsem, kar se mu dogaja, se bo tudi čisto drugače spoprijemal z boleznijo, če ga bo doletela. Za to pa se mora vsak zase potruditi. tega ne moreš plačati z denarjem. Za večino ljudi pa je takšno razmišljanje kot nekaj, kar prihaja iz čisto drugega sveta.

Kako drugače bi bilo, če bi si večkrat upali biti kot ljudje iz drugega sveta!

Metka Klevišar

Prizor z izleta na Capillo

NOVICE IZ SLOVENIJE

INFLACIJA V AVGUSTU

V Sloveniji so se cene življenjskih potrebščin po podatkih državnega statističnega urada avgusta zvišale za 0,3 odstotka. Inflacija na letni ravni je znašala 2,3 odstotka, povprečna letna inflacija pa 1,5 odstotka. Kot ugotavljajo statistiki, je avgustovska inflacija predvsem posledica podražitve tobačnih izdelkov. Storitve so se avgusta podražile za 0,6 odstotka, blago pa za 0,1 odstotka.

KONEC DEPRESIJE

Statistični urad je objavil, da se je bruto domači proizvod (BDP) v letošnjem drugem četrtletju glede na drugo četrtletje lani realno zvišal za 2,2 odstotka, glede na prvo trimesečje pa za 1,1 odstotka. To je prva realna rast BDP po šestih zaporednih četrtletjih zmanjševanja, ki po besedah analitikov dokazuje, da se napovedi o postopnem okrevanju uresničujejo. Slovensko gospodarstvo naj bi raslo tudi v prihodnosti, vendar zmerno, brez rekordnih vrednosti ter z mogočimi nihanjem.

ZAČETEK POUKA

Okoli 160.000 osnovnošolcev in 83.000 srednješolcev je sedlo k pouku. Med novostmi tega šolskega leta sta širitev sofinanciranja malice na osnovnošolce ter poenotenje zimskih počitnic za celo državo. V poklicnih in strokovnih šolah pa se vračajo "cveki".

SAMI ALI NAGOVORJENI?

Policija je zaradi izgrediv na študentskih demonstracijah 19. maja podala kazenske ovadbe zoper 31 oseb, od tega 15 mladoletnih, je povedal generalni direktor policije Janko Goršek. V nadaljevanju razprave o odgovornosti javnih funkcionarjev na študentskih demonstracijah, ki jo je zahteval SDS, je Goršek pojasnil, da kriminalisti delo nadaljujejo in da naj bi šlo za posameznike, ki so povzročali nered. Mnogi pa trdijo, da so izgrednike nekateri organizirano nagovarjali in celo plačevali.

PO SVETU

KARADŽIČ

Pred Mednarodnim sodiščem v Haagu se je začela glavna razprava v sodnem procesu proti nekdanjemu voditelju bosanskih Srbov Radovanu Karadžiću. Obtožen je genocida in drugih vojnih zločinov med vojno v BiH med letoma 1992 do 1995. Proces se je začel oktobra lani, ko je tožilec predstavil obtožnico, marca letos pa je Karadžić v svoji obrambi zavrnil vse navedba v obtožnici. Zaslišanje prič se je začelo aprila, zdaj pa je na vrsti glavna obravna. Sodni senat je že prejšnji teden opozoril, da bi sojenje lahko trajalo štiri leta, zato je od tožilstva in obrambe zahteval, naj bodo učinkovitejši in naj pospešijo proces.

ITALIJANSKA VLADA

Predsednik italijanske poslanske zbornice Gianfranco Fini, ki se je razšel s premierom in vodjo stranke Ljudstvo svobode Silviom Berlusconiem, je povedal, da Ljudstva svobode sicer ni več. Kljub temu je Berlusconi predlagal „pakt“, ki bi vladi omogočil končanje sedanjega mandata. Fini je Berlusconija obtožil, da je politično vodenje pomešal z vodenjem podjetja. Poudaril je, da vrnitve v Ljudstvo svobode ni več, je pa kljub temu pripravljen podpreti vlado, saj bi bile predčasne volitve škodljive za državo. Ker Berlusconija v septembru čaka glasovanje o novem programu vlade, na kar je vezal tudi zaupnico, bo jasno, ali bo zares dobil Finijevo podporo.

POTRES NA JUŽNEM OTOKU

Po petkovem potresu na novozelandskem Južnem otoku so na območju mesta Chirstchurch do nedelje zabeležili več kot 30 popotresnih sunkov, od katerih je najmočnejši dosegel magnitudo 5,4. Obласти opozarjajo, da bodo popotresni sunki povzročili še dodatno škodo. Obnova prizadetega območja naj bi trajala najmanj leto dni, saj je potres z močjo 7,1 stopnje poškodoval več kot 500 zgradb in približno 20 odstotkov hiš v mestu, kjer živi kakih 400.000 ljudi.

O KOSOVU

Avstrijski zunanji minister Michael Spindelegger se je v pogovoru za avstrijsko tiskovno agencijo zavzel za kompromis med Srbijo in Evropsko unijo glede resolucije Združenih narodov o Kosovu. Kot je dejal, razumejo, da Srbija Kosova ne želi priznati že jutri, hkrati pa ne morejo dopustiti, da bi bila neodvisnost Kosova znova postavljena pod vprašaj. Če bo Beograd kljub temu izposloval resolucijo, ki bo v nasprotju s stališčem unije, bo to za srbsko pot v Evropo 'zelo škodljivo', saj bo s tem ogrožena evropska pot Srbije, je posvaril vodja avstrijske diplomacije. Dodal je, da evropske sile v Beogradu tako ali tako vedo, da se s trdo roko le malo doseže. Menil je tudi, da bi morala unija v Združenih narodih imeti več pravic pri posredovanju svojih osnutkov in predlogov.

PISALI SMO PRED 50 LETI

OB SPOMINU NA PADLE JUNAKE

Te dni mineva 17 let, odkar smo v domovini preživljali usodne trenutke. Italijanska vlada je položila orožje. V Sloveniji je ta odložitev Italijanov povzročila novo nesrečo, kajti italijanska vojska je izročila svojo vojaško opremo komunistom, da so potem lahko še z večjim besom povzročali razdejanje po slovenski zemlji. Pa ne samo to. Ponekod so se jim sami pridružili ter začeli iz svojih topov sipati granate na postojanke slovenskih protikomunističnih borcev. Prišlo je do tragedije na Turjaku, Grčaricah in Jelendolu. Rane na slovenskem telesu so se odprle še globlje in slovenska zemlja je kri slovenskih borcev pila v močnih požirkih. ...

SLOVENC V ARGENTINI

Deveti kulturni večer Slovenske kulturne akcije je bil v soboto dne 3. septembra in je bil posvečen vprašanjem sodobne književnosti. Predaval je predsednik SKA pisatelj Ruda Jurčec, ki je dal predavanju naslov: Svet sodobne književnosti - doma in v svetu. ...

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini dr. Jožeta Dobovška in njegove žene ge. Pavline roj. Ulrich, se je rodila hčerka Pavlina-Marija. Urbančič Bogo in njegova žena Manca roj. Skvarča sta dobila sina. V družini Franca Fajfarja in njegove žene ge. Justine roj. Lukančič se je rodila hčerka. V družini Jožeta Rožanca in njegove žene ge. Tončke roj. Marolt so pa dobili sina. Srečnim družinam naše čestitke.

GALLUS POJE ZA SLOMSKOV DOM

Taka je bila naznanitev koncerta v nedeljo 28. avgusta, ki sta ga oba zbora Gallusa odpela v dvorani sester dominikank v Ramos Mejia. Organiziral je ta koncert Odbor za postavitev Slomškovega doma v Ramos Mejia in je bila to prva njegova dobrodelna prireditve.

Kadar Gallus poje, naj bo že to Mladi ali Stari, smemo pričakovati kvaliteto. To je dokazal tudi na tem koncertu, ki da je izvedel z istim ognjem in popolnostjo, kakor bi bil koncertiral pred izbrano publiko. ...

-jkc

Svobodna Slovenija, 8. septembra 1960 - št. 36

ZA MIR V GAZI

Oči svetovne javnosti so bile v petek 3. septembra uprte v Washington, kjer so se po skoraj dveh letih ponovno začela neposredna pogajanja med Izraelci in Palestinci. Za pogajalsko mizo v prostorih ameriškega zunanjega ministrstva sta sedla palestinski predsednik Mahmud Abas in izraelski premier Benjamin Netanjahu. Slednji upa, da bosta strani sovraštvo prekinili tako, kot nas uči Sveto pismo, ko sta Izak in Izmael, očeta Izraelcev in Arabcev, sovraštvo prekinila po smrti očeta Abrahama. Zadnji poskus pomiritve enega najdlje trajajočih konfliktov na svetu naj bi se v skladu z ameriškimi načrti končal po letu dni in bi pripeljal do ustanovitve samostojne palestinske države. Po začetku novih neposrednih mirovnih pogajanj je na Bližnjem vzhodu spet prišlo do napetosti. Potem ko so palestinski skrajneži 4. septembra proti izraelskemu ozemlju izstrelili več raket, so izraelske zračne sile dan kasneje napadle jug območja Gaze.

ETA

Baskovska teroristična organizacija Eta je razglasila premirje, poroča britanski BBC, sklicujoč se na video posnetek, ki ga je prejel od skupine. Tako naj ne bi več izvajala oboroženih akcij v sklopu svojih prizadevanj za neodvisnost Baskije. Kot so člani skupine povedali v videoposnetku, potrjujejo svojo odločitev za demokratično rešitev spora. Španska vlada je doslej zahtevala, da se Eta odpove nasilju pred začetkom mirovnih pogajanj. Teroristična skupina je sicer že dvakrat razglasila premirje, a ga kmalu zatem tudi prekinila.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alenka Godec** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158-C1407GSR BUENOS AIRES-ARGENTINA** Tel.: (54-11) **4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinetis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com** **Za Društvo ZS:** Alenka Jenko Godec / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Metka Mizerit, Vinko Rode in Klavdija Kambič.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICION

VIRGEN DE LOURDES

Como todos los años, el tercer domingo de agosto, los eslovenos en la Argentina peregrinamos al Santuario Nuestra Señora de Lourdes en Santos Lugares. Esta vez la fecha coincidió con el 15 de agosto, la Asunción de la Virgen María. Se rezó el rosario y se cantaron las letanías a la Virgen. La misa fue presidida por el delegado pastoral Dr. Jure Rode y la homilía estuvo a cargo del padre Marjan Bečan que se refirió al beato Lojze Grozde. (Pág. 3)

VELADA CULTURAL

La realidad eslovena, a 20 años de la independencia. Este fue el título de la conferencia de la Dra. Katica Cukjati en el marco de la velada cultural de la Acción cultural eslovena (SKA) el 31 de julio de 2010. A lo largo de la charla enunció las impresiones de las sucesivas visitas a Eslovenia - la primera de ellas en 1971, la última en el corriente año. Bajo el régimen comunista de las impresiones personales se contraponían entre el impacto por las maravillas naturales y la vida cotidiana: gris, eclipsada. Conocido es que el proceso de democratización comenzó en el sector cultural (sobre todo entre los escritores), prosiguió en lo económico y recién después llegó al campo político. En estos cambios tuvo un papel importante la Iglesia. Las impresiones de las últimas visitas al país europeo se podrían resumir en que, indudablemente, Eslovenia es en un país próspero. Esto conllevó a una mayor diferencia entre pobres y ricos; también mencionó la crisis de la vivienda. En comparación con la Argentina, en Eslovenia están mejor en lo referido a la seguridad y el orden, pero las oportunidades para el progreso distan mucho de las de Argentina. (Pág. 3)

MUNDIAL DE BASQUET

El seleccionado de básquet de Eslovenia logró el domingo, tras vencer a Australia por un contundente 87:58, pasar a cuartos de final del mundial en Turquía. El miércoles es el pase a las semis frente al equipo local (querido lector, usted ya sabrá el resultado al leer estas líneas). Recordemos, que en el mundial de 2006 Eslovenia llegó a octavos y perdió precisamente frente a Turquía. El mejor puesto para el seleccionado fue el cuarto lugar en la liga europea, con lo que lo clasificó para este mundial y el europeo 2011. Para matizar la euforia mundialista, es interesante saber que el seleccionado esloveno cuenta entre sus jugadores con el primer sordo de nacimiento que jugó en la Euro liga. Sí, Miha Zupan, el de la vincha de pelo. Tiempo atrás no usaba los audífonos en los entrenamientos ni en los partidos por temor a que se le cayeran o rompieran. Se limitaba a leer los labios. Ahora complementa los audífonos y la lectura de labios para el juego y les saca ventaja a los otros jugadores, ya que no necesita acercarse al entrenador para comprender las órdenes. Se involucró más en el juego. A sus 27 años y con 2.05 m, al pivot le faltaba subir otro escalón (antes solo había participado en fases de clasificación) y lo logró. (Págs. 4 y 6)

CLUB ANDINO BARILOCHE

Los eslovenos de Bariloche, tuvieron su asamblea general el pasado mes de junio, donde hubo también elecciones. Nos enviaron un racconto de las actividades de abril 2009 a marzo 2010. Aquí un extracto: estuvieron en el desfile por los 107 años de la cuidad de Bariloche; festejaron los 80 años de cuatro de sus socios; recordaron a los domobranci con un acto en el que participaron los alumnos de los tres cursos de idioma esloveno... En la “Fiesta de las colectividades” participaron en el stand y con el grupo folclórico “Lastovka”. Los visitaron el octeto Suha, el trío Lipusch y el hoy arzobispo de Ljubljana, Dr. Anton Stres. El “srednješolski tečaj” y el curso ABC... en esloveno organizaron la charla del Arq. Andrej Duh “1500 años de historia eslovena”; a ambas instituciones educativas se sumó el curso Jakob Aljaž para festejar los 50 años del párroco Branko Jan y sus bodas de plata en el sacerdocio; y muchas otras actividades. Ya en marzo de 2010 en homenaje a los 59 años de la Asociación, ascendieron al Cerro Capilla. (Pág. 4)

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino \$240, pri pošiljanju po pošti: sivi papir \$320, beli papir \$425; Bariloche \$285; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebné) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta Nº 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089
de Lucia Bogataj
H. Yrigoyen 2682 L. 5-San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec-Nevrolog,
Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**,
Tabladi in **Belgrano**. Ordinira
ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do
19. ure. Ob sobotah od 9. do 14
ure. Prijave na telefon: 4652-7967.
Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl-Zobozdrav-
nica-Splošna odontologija-Belgrano
123, 6. nadstr. "4"-Ramos Mejía-
Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados-
odvetniki. Zapuščinske zadeve.
Somellera 5507, (1439)
Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386.
E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič-Odvetnica-
Uradna prevajalka za slovenski jezik
Lavalle 1290, pis. 402-Tel.
4382-1148-15-4088-5844-
mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar-
Sucesiones-Contratos-Familia-Com-
ercial-Laboral-Civil-Jubilaciones-
Pensiones. Martes y viernes de 15 a
18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704)
Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039-
Cel.: 15-6447-9683
farrerasanac-te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 8. septembra 2010	
1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,27 US dolar
1 EVRO	1,33 KAD dolar
1 EVRO	5,06 ARG peso

OBVESTILA

ČETRTEK, 9. septembra:

Redna seja Zedinjene Slovenije, ob 19.30 uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 11. septembra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 12. septembra:

Mladinski dan v San Justu

Srečanje molivk in molivcev Živega rožnega venca

ČETRTEK, 16. septembra:

ZSMŽ San Martin vabi na mesečni sestanek v domu ob 16. uri. Imeli bomo praznovanje in minitombolo. Vsi lepo vabljeni.

NEDELJA, 19. septembra:

49. obletnica Slomškovega doma

ČETRTEK, 23. septembra:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri na Pristavi v Castelarju.

SOBOTA, 25. septembra:

Proslava šolskih otrok na čast Antonu Martinu Slomšku.

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 26. septembra:

Mladinski dan v Slovenski vasi

Kosilo upokoencev in prijateljev, ob 13. uri v Našem domu v San Justu.

SOBOTA, 2. oktobra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 3. oktobra:

Mladinski dan na Pristavi

SOBOTA, 16. oktobra:

Slavje zlatega jubileja Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka, v Slovenski hiši. Ob 18. uri zahvalna sv. maša, nato akademija.

Odlični tudi v košarki

Nastop Slovenije na svetovnem prvenstvu košarke, ki se odvija v Turčiji, tudi nas po svetu polni z veseljem in ponosom. Kako lepo je brati pohvale slovenski ekipi in biti znova prepoznavni v tukajšnjih medijih.

Naši košarkarji so v predtekovanju (skupina B) premagali najprej Tunizijo in Hrvaško in padli proti ZDA (kot smo že poročali). A nadaljevanje ni moglo biti boljše, saj so nato ugnali Brazilijo z 80:77, nato pa še Iran s 65:60.

S štirimi zmagami in enim porazom je Slovenija zasedla drugo mesto v skupini B in se uvrstila v osmino finala. Tam so se pomerili z Avstralijo in jo gladko ponesli s 87:58. (16:8, 42:21, 71:45). Tako se je ekipa uvrstila med osem najboljših na svetu.

S tem je Slovenija postavila nov zgodovinski mejnik, saj je preseгла uvrstitev s prejšnjega svetovnega prvenstva na Japonskem leta 2006,

ter hkrati izpolnila cilj, ki si ga je zadala pred odhodom v Carigrad. V četrtfinalu čaka Turčija. Čeprav smo stvarni ljudje, vseeno pričakujemo čudežno presenečenje.

PRODAM HIŠO V MIRAMARJU

Dobra lokacija
15-4478-1561

SLOVENCİ IN ŠPORT

PORAZEN ZAČETEK

Slovenska nogometna reprezentanca je v uvodni tekmi kvalifikacij za evropsko prvenstvo leta 2012 v Mariboru izgubila proti Severni Irski z 0:1. Za Slovenijo so igrali: S. Handanovič, Brečko, Cesar, Mavrič, Jo-kiž, Birs, Koren, Radosavljevič, Kirm (od 75. Iličič), Ljubijankić (od 88. Matavž), Novaković (od 74. Dedič).

Če jo je Slovenija v prejšnjih kvalifikacijah doma premagala z 2:0, je

tokrat klonila z 0:1. Slovenska vrsta je bila sicer večino tekme boljši tekmeč, predvsem v drugem polčasu, a zmanjkala je učinkovitost ob zaključku akcij. Na koncu so tako Slovenci prvič po skoraj dveh letih domače igrišče zapustili sklonjenih glav.

KATERA JOLANDA?

Martina Ratej je na atletskega mitingu za veliko nagrado Vzajemne v Celju v metu kopja zmagala in orodje znova zalučala prek 61 m (61,05 m). Na mitingu Celjskih knezov je Jolanda Batagelj (prej Čeplak; sicer pa dobra zamenjava priimka; op. GB), svetovna dvo-ranska rekorderka v teku na 800 m, opravila svoj zadnji mednarodni nastop. Marina Tomič je zmagala na 100 m ovire (13,51), Nina Kolarič iz Spuhlje pri Ptuj pa je bila druga v skoku v daljino (6,43 m). Na 100 m je bil tretji Matic Osovnikar (10,65), med atletinjami pa je bila na tej razdalji prva Tatjana Mitiž iz Srbije pred slovenskima reprezentantkama, 50-letno Merlene Ottey (11,99) in Tino Murn (12,05).

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča

Dne 12. avgusta sta se rodili prvorojenki dvojčici **Stefanía** in **Felicitas Oblak**. Očka je Peter Oblak in mami Claudia Rodríguez.

Dne 18. avgusta se je v Vitoria-Gasteiz (Bilbao, Španija) rodila **Sofía Cariddi**. Očka je Gustavo Cariddi, mami pa Adriana Možina.

Srečnima družinama iskrene čestitke!

SLOMŠKOVA PROSLAVA

**Sobota 25.
septembra 2010**

Družina Zebedej
Priredba in režija: inž. Tone Podražaj

Zerko Simčič

9.30: sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj za vse žive in pokojne učitelje in učiteljice

Nato v dvorani igra v izvedbi Rožmanove šole

Vabi Šolski odsek Zedinjene Slovenije.
Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

„SPOŠTUJ PRETEKLO, ŽIVI DANES,
DELAJ ZA PRIHODNOST“

49. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA

v nedeljo 19. septembra

Ob 11,00: zbiranje gostov, dviganje zastav in pozdrav

11,30: sv. maša

13,00: otvoritev likovne razstave

13,30: prijateljsko kosilo

16,30: Kulturni program v dvorani. Igra

„Županova Micka“

v izvedbi gledališke skupine Slomškovega doma.

Avtor: Anton Linhart. Režija: dr. Štefan Godec.

Nato prosta zabava.

Castelli 28, Ramos Mejía

Vsi prisrčno vabljeni!

MLADINA GRE V MENDOZO!

60° OBLETNICA MLADINSKE
ORGANIZACIJE V MENDOZI

41° MLADINSKI DAN

9. in 10. oktobra 2010

Vpiši se na www.sdo-sfz.com.ar

ODHOD: 8.10 ob 23. uri
VRNITEV: 12.10 ob 6. uri

CENA: \$450

08.00 Sveta maša
09.15 Dviganje zastav
09.30 Začetek tekmovalj
13.00 Kosilo
19.30 Kulturni program. Nato prosta zabava!

Prisrčno vabljeni!

Hipólito Yrigoyen 2756, San Justo